

Muslimské Turecko okupuje severní Kypr a teď si brousí zuby i na zbytek země

- CZ24 News | 12. května 2022

TURECKO: Zdá se, že agrese turecké armády je v dosud neokupovaných oblastech Kypru na vzestupu. Podle [kyperských médií](#) přišli 8. února 2022 turečtí vojáci k řeckokyperským farmářům pracujícím na polích poblíž vesnice Deneia v "narázníkové zóně" Organizace spojených národů a vyhrožovali jim, že je zabijí, když neodejdou.

Turečtí vojáci vyhrožovali řeckokyperským farmářům asi deset dní poté, co Turecko v OSN "[prásklo dveřmi](#)" kvůli prodloužení mandátu Mírových sil OSN na Kypru.

27. ledna 2022 [schválila](#) Rada bezpečnosti OSN šestiměsíční prodloužení mandátu Mírových sil OSN na Kypru (UNFICYP). Tureckou vládu to příliš nepotěšilo. [Odsoudila](#) rozhodnutí OSN na základě toho, že s prodloužením mandátu "nesouhlasila Severokyperská turecká republika (SKTR)", což je nezákonný státní útvar uznávaný pouze Tureckem.

"V prohlášení, že Turecko podpořilo odsouzení rezoluce OSN o prodloužení mandátu Severokyperskou tureckou republikou, se uvádí, že Ankara plně podporuje kroky, které se administrativa [SKTR] v tomto ohledu rozhodne podniknout," [uvedl](#) turecký deník *Daily Sabah*.

Daily Sabah doprovodil zprávu [leteckým snímkem](#) "vlajky" SKTR s citátem zakladatele Turecka Mustafy Kemala Atatürka v turečtině: "Šťastný je ten, kdo říká: 'Jsem Turek.'" "Vlajka" byla vyobrazena na úbočí pohoří Kyrenia, které se nachází severně od Nikósie na Tureckem okupovaném severním Kypru.

Turecká přítomnost na Kypru sahá až do roku 1570, kdy osmanská vojska provedla invazi a ostrov vyplnila. Tisíce lidí byly zavražděny, mnoho kostelů bylo přebudováno na mešity a někteří muslimové z Anatolie byli přesunuti na Kypr. V roce 1878 převzalo správu Kypru Britské impérium a v roce 1914 jej anektovalo. Nezávislou republikou se stal v roce 1960. Británie, Řecko a Turecko se staly garanty ústavy a územní celistvosti Kyperské republiky podle [Alianční smlouvy](#). O čtrnáct let později však Turecko smlouvu porušilo a na Kypru provedlo etnické čistky.

Jak se tedy "turecká vlajka" ocitla na úbočí pohoří Kyrenia?

Řeckokyperské město Kyrenia (turecky Girne), ve kterém se nachází známý historický přístav a hrad, postavili starověcí Řekové, kteří se nazývali Achájové. Od turecké invaze v roce 1974 však Kyreniu Turecko nezákonně okupuje a obyvatelstvo města dnes tvoří téměř výhradně ilegální osadníci z Turecka, kterým byly přiděleny nemovitosti ukradené Kyperským Řekům. Město je stejně jako zbytek Tureckem okupované části Kypru pod kontrolou SKTR, která není mezinárodně uznaná.

Masivní vojenská invaze Turecka na Kypr v roce 1974 měla údajně obnovit ústavní pořádek po řeckém převratu, který trval necelý týden. Kroky Turecka na druhou stranu naznačovaly, že jejich cílem jsou ve skutečnosti etnické čistky a kolonizace. Až do invaze v roce 1974 byla severní část Kypru stejně jako zbytek ostrova většinou řecká. Turecká invaze to násilně změnila. Dnes je v okupované oblasti ilegálně rozmístěno více než 40 000 tureckých vojáků. Domorodým kyperským Řekům nebylo nikdy umožněno se vrátit a získat zpět své domovy a pozemky.

Demokraticky zvolení zastupitelé Kyrenie, kteří museli po invazi město opustit, [napsali](#):

“Turecká invaze 20. července 1974 ničí úplně všechno. Řeční obyvatelé Kyrenie, vyděšení útoky tureckých letadel, prchají a hledají úkryt ve sklepech. Tři dny po invazi je dosaženo dohody o příměří, ale turecké jednotky ji porušují, útočí a drancují město, mnoho občanů města bylo povražděno. Většina obyvatel Kyrenie, kteří se rozhodli zůstat, se ocitla v pasti a byla přesunuta do hotelu Dome. Tam je Turci nutí opustit město, stejně jako zbytek Řeků z distriktu.”

O turecké invazi, zahájené 20. července 1974, [informoval](#) deník *The New York Times*. Poznamenal, že turecké síly začaly bombardovat severní část Kypru, aniž by rozlišovaly mezi civilními a vojenskými cíli:

“Za úsvitu se vylodily turecké jednotky z transportních lodí a útočných člunů na břeh na severním pobřeží u Kyrenie a na jižním pobřeží u Lemesosu. Současně do hlavního města Nikósie provedly výsadek stovky parašutistů.”

“Turecké letouny bombardovaly rozličné cíle včetně letiště v Nikósii a základen řecké armády. Turecké válečné lodě mezitím ostřelovaly řeckokyperské pobřežní zařízení na obou stranách ostrova....”

“Souhrnná zpráva uvedla, že turecké bombardéry zasáhly psychiatrickou léčebnu v Nikósii, zabily nejméně 20 lidí a dalších 60 lidí zranily.”

Další den deník *The New York Times* [pokračoval](#):

“Včerejší vzdušná a námořní invaze zdevastovala letovisko s turistickými hotely na severním pobřeží Kypru. Kyperští Řekové a cizinci se choulili pod matracemi ve sklepech zničených budov.”

“Turecké válečné lodě ostřelovaly přístav v Kyrenii ležící na severu ostrova a menší obce na západ od města a turecké útočné letouny americké výroby A-4 Skyhawk bombardovaly silnice, mosty, hotely a další budovy.”

“Vypadalo to, že ostřelování a bombardování probíhá bez rozlišování mezi civilními a vojenskými cíli, bez ohledu na civilní oblasti a oběti.”

28. července 1974 deník *The New York Times* [uvedl](#):

“Reportéři řekli, že mnoho lidí, které Turci drželi v kyrenijském hotelu Dome, zachvátil ‘zmatek, zoufalství a hrůza’.”

“Jeden korespondent vyprávěl příběh turistky a britské občanky Margaret Gavrielides, která byla se svým synem Andreasem držena v hotelu Dome.”

“Rodina Gavrielides... zalezla pod postele. Slyšeli explozi dělostřeleckého granátu v zadním traktu a následné hlasy.”

“Pan Gavrielides šel ke dveřím. Podle jeho manželky pak vystřelil turecký voják.”

“Jejího manžela odvezli do zdravotnického zařízení. Je to už týden, co o něm neslyšela. Podle paní Gavrielides oddělili turečtí vojáci muže od žen a ženám vyhrožovali znásilněním.”

“Noviny v Ankaře dnes ale byly plné fotografií hloučků usmívajících se tureckých vojáků mávajících svými zbraněmi před tanky zahalenými vlajkou s hvězdou a půlměsícem a zajatých kyperských Řeků, jimž dávali turečtí vojáci napít vody.”

Turecké vojenské tažení [doprovázely](#) vraždy, nezákonné zadržování vojáků i civilistů v zařízeních velmi podobných koncentračním táborům, systematické popravu civilistů a také mučení a kruté zacházení (včetně systematického znásilňování) kyperských Řeků. Tyto zločiny byly [zdokumentovány](#) ve dvou svazcích historické zprávy tehdejší Evropské komise pro lidská práva. Zpráva byla přijata v roce 1976, zpočátku byla zatajována, ale v roce 1977 unikla do britského nedělníku *Sunday Times* a nakonec byla v roce 1979 odtajněna.

6. srpna 1974 deník *The New York Times* [uvedl](#):

“Kyperští Řekové z malých vesnic kolem Kyrenie dnes popsali případy vražd, znásilňování a rabování ze strany turecké armády po její invazi na Kypr. Vesničané patří mezi 20 000 civilistů, které Turci vyhnali z jejich domovů na severním pobřeží ostrova.”

“Jeden muž s popelavou tváří v slzách vyprávěl, jak turečtí vojáci nejprve vesničany nahnali dohromady a pak je postříleli včetně jeho ženy a dvou malých dětí. Vdaná žena, jejíž manžel byl zastřelen Turky, a mladá dívka, která byla svědkem zastřelení svého snoubence, vyprávěly, jak byly pod namířenými zbraněmi znásilněny tureckými vojáky....”

“Eleni Andrea Mateidou (28 let), která byla vdaná a měla dvě děti, vyprávěla o dalším hromadném postrlení mužů v její vesnici Trimithi. Byl mezi nimi i její manžel Andreas (27 let) a její tchán. Prohlásila, že ji stejně jako další ženy později pod namířenými zbraněmi znásilnili turečtí vojáci. ‘Vyšli jsme ven s rukama nad hlavou, ale Turci nás začali bít. Svlékli manželovi a tchánovi svrchní vrstvu oblečení a zavedli je ke korytu řeky ve vesnici. Pak je zastřelili. Ženy z vesnice odvezli do domu jedné Britky, která byla evakuována. Byly tam pod namířenými zbraněmi znásilněny.’”

“V jednu chvíli přišel jiný voják s dítětem v náručí. Zeptal se, kdo je jeho matka. Myslela jsem, že když řeknu, že je moje, mohlo by mě to zachránit. Když jsem však řekla, že jsem jeho matka, hodil je na zem.”

Přestože převraty v Řecku a na Kypru 23. července 1974 skončily neúspěchem, byla obnovena legitimní vláda na Kypru a uzavřena dohoda o příměří, Turecko zahájilo 14. srpna 1974 druhou invazi na Kypr. Tentokrát Turecko své jednání nijak nezdůvodnilo, ale jeho druhá vojenská kampaň byla násilnější a terorizovala ještě více kyperských Řeků, aby je donutila utéct z jejich domovů a opustit jejich území. Tyto dvě invaze vedly k turecké okupaci 36 % území Kypru a 57 % jeho pobřeží.

15. srpna 1974 deník *The New York Times* [uvedl](#):

“Zdalo se, že turecké síly, které včera zahájily těžký vzdušný a pozemní útok, jsou dnes na cestě k ovládnutí velké části severního Kypru.... Silný nálet na Nikósii donutil tisíce

Kyperských Řeků k útěku na jih.”

“Psychiatrická léčebna poblíž řeckokyperské vojenské základny byla během necelého měsíce zasažena již podruhé. Tři bomby zasáhly hospodářské budovy a zranily 36 pacientů a 3 členy personálu. Při předchozím útoku zabil přímý zásah oddělení 27 pacientů a skoro 100 dalších zranil.”

Despo Marango, 17letá dívka z vesnice Assia v distriktu Famagusta, uprchla v nákladním autě svého otce poté, co do obce vjely turecké tanky. “Vzali jsme na nákladák 20 lidí včetně starých žen,” [vyprávěla](#). “Turecké jednotky přišly, střílely na nás a zranily čtyři lidi. Turci přišli do našich domovů a okradli nás.”

17. srpna 1974 deník *The New York Times* [uvedl](#):

“Turecké invazní síly včera dokončily rozdělení Kypru na dvě části a vyhlásily příměří... v den 14. výročí nezávislosti Kypru na Británii.”

Dodnes Turecko přibližně 170 000 řeckokyperských uprchlíků odpírá právo na návrat. Turecko do okupované oblasti přemístilo přes 160 000 ilegálních osadníků a kolonistů (přesný počet ilegálních osadníků není znám, Turecko údaje nezveřejnilo). Více než tisíc kyperských Řeků je stále [pohřešováno](#).

Mezitím je starověká kultura a historie okupovaného severu [vymazávána](#), aby byl vytvořen mýtus, že tato oblast je turecká. Zeměpisná jména byla turkifikována a mnoho křesťanských [kostelů a klášterů](#) bylo zničeno nebo znesvěceno.

Kostel Archanděla Michaela, postavený v Kyrenii v roce 1860, byl v roce 1990 přebudován na “muzeum ikon”. Členové kongregace uprchli v roce 1974 před tureckou invazí. Podle [zprávy](#) z roku 1994 byly ikony “ukradeny z kostela”. [Podle](#) zprávy z roku 2021:

“Kostel, který byl před lety uzavřen kvůli rekonstrukci z důvodu křivosti jeho minaretu, je i přes dokončení rekonstrukce v troskách. ‘Protože byl minaret muzea ikon křivý, považovali jej za nebezpečný, takže byl přestavěn. Přestavba trvala několik let, od dokončení uplynulo 6 až 7 let, ale [muzeum / bývalý kostel] je stále v troskách,’ uvedl tamní obchodník.”

V současné době se zdá, že se Turecko [zaměřuje](#) na zbytek Kyperské republiky, která je členem Evropské unie. Kyperská vláda se nyní potýká s “migrační krizí”, kterou podle ní řídí Turecko. Vládní představitelé [uvádějí](#), že většina migrantů vstupujících do svobodné části Kypru je pašována přes Tureckem okupovaný severní Kypr. Kyperská vláda [dodala](#), že Kypr v důsledku migrační krize čelí “významným demografickým změnám”, “ghettoizaci městských oblastí” a “akutním socioekonomickým dopadům”.

Turecko mezitím podle tureckých médií [plánuje](#) na okupovaném severu výstavbu vojenské námořní základny na poloostrově Karpas.

Navzdory nespočetným válečným zločinům, které Turecko na Kypru spáchalo, [odsoudila](#) turecká vláda OSN za to, že má na Kypru dislokované své “mírové síly”.

Turecko rovněž odmítlo splnit své závazky vyplývající z [rezolucí OSN](#) týkajících se Kypru a mnoha mezinárodních úmluv, které podepsalo. Například v roce 2018 v reakci na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) požadující propuštění Selahattina Demirtaše – bývalého předsedy turecké prokurdské Lidově demokratické strany -[reagoval](#) turecký prezident Recep Tayyip Erdoğan takto: “Rozhodnutí ESLP pro nás nejsou závazná.”

Západ však mlčí. Nejen že tím Turecko povzbuzuje k páchání dalších zvěrstev, ale také jej přímo odměňuje. USA nedávno na žádost Turecka stáhly podporu projektu plynovodu EastMed, který by přepravoval zemní plyn od amerických spojenců Izraele a Kypru přes Řecko do západní Evropy. Ropovod EastMed by byl zvláště důležitý ve světle ruské možnosti vydírat pomocí plynovodu Nord Stream a dalších plynovodů v zimě Evropu tím, že omezí dodávky zemního plynu.

Turecko tak bude moci bez následků pokračovat ve zločinech proti [jezídům](#) v [Iráku](#), [Kurdům](#) v Sýrii a [Arménům](#) v Náhorním Karabachu.

Philip Christopher, prezident Mezinárodního koordinačního výboru – “Spravedlnost pro Kypr” (*International Coordinating Committee – Justice for Cyprus*), [napsal](#): “Turecká okupace Kypru se stala prvním novodobým pokusem islamistických fundamentalistů o dobytí území a zdrojů západního světa.”

Autor: Uzay Bulut

[ZDROJ](#)